

Asiantuntijoiden puheenvuorot

Keski-Pohjanmaan asiakasraati 06.05.2025 § 11

Valmistelija	Talousjohtaja Helinä Saarela Talousjohtaja Helinä Saarela kertoo Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten taloudesta alkuvuonna 2025 ja suunnitelmista talouden tasapainottamisesta.
Päätösesitys	Asiakasraati keskustelelee asiasta ja merkitsee saadun informaation tiedokseen.
Päätös	Asiakasraati merkitsi tiedokseen, keskusteli ja antoi evästyksiä talouteen liittyvissä asioissa. Asiakasraati totesi, että hyvät, laadukkaat, asiakaslähtöiset, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut ovat koko alueen, maakunnan ja sen asukkaiden ja kuntalaisten etujen mukaista. Asiakasraati kiinnitti erityisesti huomiota siihen, että talouden suunta on saatu käännettyä oikeaan suuntaan. Välttämättömät säästöt on kuitenkin tehtävä tarkoituksenmukaisesti ja alueellisesti tasapuolisesti.
Valmistelija	Kehittämispäällikkö Tuija Tuorila Sosiaalihuoltolain 7 §:n mukaan rakenteellisella sosiaalityöllä on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Rakenteellisen sosiaalityön tavoitteena on tuottaa, koota ja tulkita tietoa, jota ei muulla tavoin ole mahdollista saada alueen asukkaiden sosiaalisesta toimintakyvystä, hyvinvoinnista, yhdenvertaisuudesta, turvallisuudesta ja osallisuudesta. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella on otettu käyttöön sosiaalinen raportointi vuonna 2022. Vuoden 2023 osalta raportti on hyväksytty aluehallituksessa. Sosiaalinen raportointi jatkuu sovitun mallin mukaisesti ja vuosittain tulee aluehallituksen hyväksyttäväksi vuosiraportti, jossa on koottu raportoinnin tulokset yhteen ja myös mahdollinen asioiden käsittely on tehty ja liitetty raporttiin. On tärkeää, että sosiaalisen raportoinnin kautta esiin nousseita asioita pääsee kommentoimaan myös väestön edustajia. Ohjeistus asiakasraadille: - Oletteko tunnistaneet tätä asiaa/ilmiötä työssänne laajemmin? Miten se näkyy? - Onko teillä asiasta/ilmiöstä lisätietoa? - Onko teillä asiaan/ilmiöön liittyviä hyviä käytäntöjä? - Onko teillä asiaan/ilmiöön liittyen ehdotuksia?

Raportissa ovat mukana sekä sosiaalihuollon toimijoiden että asiakasraadin ja hyte-toimijoiden kommentit. Vuoden 2024 raporttiluonnos on valmistunut ja on oheisaineistona.

Päätösesitys

Asiakasraati merkitsee saadun informaation tiedokseen ja kommentoi erityisesti sosiaalisen raportoinnin kautta nousseita havaintoja ja ilmiöraportointia.

Päätös

Asiakasraati merkitsi saadun informaation tiedokseen ja antoi kommenttinsa sosiaalisen raportoinnin kautta nousseisiin havaintoihin ja ilmiöihin.

Keskustelussa erityisesti nousi esille lapsiperheiden köyhyys, asumistuen muutokset ja niiden vaikutukset, palvelujen keskittämisestä tulevat haasteet haja-asutusalueilla, sekä kyytipalveluja koskevat erityishaasteet.

Asiakasraati toi esiin vakavan huolen etuuksiin liittyvien muutosten vaikutuksista perheiden arkeen, eteenkin yksinhuoltajaperheiden. Myös lasten lisääntyneet neuropsykiatriset ongelmat tuovat oman haasteensa perheille. Näissä perheissä tulisi kiinnittää erityistä huomiota lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn mm. mahdollistamalla harrastusmahdollisuuksia.

Toinen seikka, joka nousi esiin oli asumiseen liittyvät taloudelliset haasteet pienituloisilla. Asiakasraati koki huolta työssäkäyvien, pienituloisten ihmisten mahdollisuudesta säilyttää elintasonsa ja elämänlaatunsa. Asunnottomuus on perinteisesti ollut haasteena työttömänä tai eläkkeellä olevilla mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivillä asiakkailla. Nyt on vaara, että taloudellinen, haastava tilanne lisää asunnottomuutta myös matalapalkkaisilla, työssäkäyvillä ihmisillä. Eteenkin yksinhuoltajaperheillä. Tämän muutoksen huomioiminen päätöksenteossa ja tuen suuntaaminen heille ennaltaehkäisisi syrjäytymisvaaraa.

Asiakasraati toivoi, että hyvinvointialue tekisi yhteistyötä kolmannen sektorin ja seurakuntien kanssa näiden haasteiden voittamiseksi.